

**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА**

Број 09-797/7

Скопје, 01.12.2005 година

**ДО
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА
ВОЕНА БОЛНИЦА**

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

1. Предмет на овој Конечен извештај е извршената ревизија на финансиските извештаи на Министерството за одбрана – сметка за приходи остварени од самофинансирачки активности - Воена болница за 2004 година, кои се прикажани на страните од 13 до 15.
2. Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1 на овој Извештај е извршена согласно член 55 од Законот за буџетите, член 2 став 1 и 2 од Законот за државна ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 8 од Законот за државна ревизија.
3. Не е вршена ревизија ниту е издаден било каков извештај за финансиските извештаи на Министерството за одбрана – сметка за приходи остварени од самофинансирачки активности - Воена болница за годините кои и претходат на годината што е предмет на оваа ревизија.
4. Финансиските извештаи од точка 1 на овој Конечен извештај, претставуваат одговорност на раководството на субјектот од точка 1 на овој извештај, застапувано од:
 - Владо Бучковски , министер во периодот од 01.11.2002 година до 16.12.2004 година,
 - Јован Манасиевски, министер од 17.12.2004 година и
 - Петре Утковски, управник на Воената болница.
5. Одговорност на ревизорите е да го издадат овој Конечен извештај, прикажан на страните 1 до 12, и да дадат мислење за финансиските извештаи од точка 1, засновано на извршената ревизија.
6. Ревизијата од точка 1 на овој Извештај е планирана и извршена во периодот од 10.09.2005 до 10.10.2005 година , од страна на тим на Државниот завод за ревизија во состав:
 - Танка Блажевска, помошник на главниот државен ревизор;
 - Љубица Тошевска, виш ревизор;
 - Јадранка Бошкоска, самостоен ревизор,
 - Сашко Геразов, ревизор; и
 - Милан Ракиќ, помлад ревизор.

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА
ВОЕНА БОЛНИЦА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

7. Цел на ревизијата на финансиските извештаи од точка 1 на овој извештај е да овозможи ревизорот да изрази мислење:
- дали финансиските извештаи вистинито и објективно ја искажуваат финансиската положба и резултатот на финансиските активности во согласност со применетата законска регулатива и
 - дали е остварено законско и наменско користење на средствата кои претставуваат државни расходи.
8. Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани на годишната сметка составена според важечките прописи во Република Македонија со извршени рекласификации поради добивање на појасна слика.
9. Ревизијата е извршена во согласност со Стандардите за Државна Ревизија на Меѓународната организација на Врховните Ревизорски Институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани за примена во Република Македонија при вршењето на државната ревизија. Овие стандарди бараат ревизијата да се планира и подготви, со цел да се добие разумно уверување дека финансиските извештаи се ослободени од значајни погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува испитувања на докази, проценување на користените сметководствени принципи, како и на важните проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1 на овој извештај, давање општа оценка за презентацијата на финансиските извештаи и давање оценка за конкретни финансиски трансакции. Веруваме дека извршената ревизија ни обезбедува разумна основа за изразеното мислење.
10. На ден 24.11.2005 година со писмо број 5534 - 2 примени се забелешки по Претходниот извештај на овластениот државен ревизор. Истите се разгледани и е констатирано следното:
- Забелешките по точките 10.3.1, 10.3.2., 10.3.5., 10.3.6., 10.4.1. и 10.4.3. не се прифаќаат од причини што Министерството за одбрана – сметка за приходи остварени од самофинансирачки активности - Воена болница писмено ги објаснува причините за констатираните наоди или состојби или ги потврдува веќе констатираните наоди, без да достави нови докази со кои би се оспориле утврдените состојби спротивни на законската регулатива.
 - Забелешките по точките 10.1.1., 10.1.2., 10.2.1. и 10.3.3 кои преставуваат известување за превземените мерки и активности во 2005 година од страна на Воената болница, не се прифаќаат како забелешки на утврдените состојби во Претходниот извештај. Истите се предмет на посебна постапка регулирана со Законот за државна ревизија согласно кој Државниот завод за ревизија треба да се известат за сите превземени мерки во рок од 90 дена по издадениот Конечен извештај за годината која е предмет на ревизија.
 - Забелешката и објаснувањето дадени под точка 10.3.4. која се однесува на непресметување на ДДВ на останатите услуги кои ги врши Воената болница не се прифаќа од причини што болницата како орган е во состав на Министерството за одбрана и истата се јавува како еден даночен обврзник регистриран во Управата за јавни приходи, за кои потреби треба да се изготвуваат консолидирани даночни пријави за сите сметки на министерството.
11. Со ревизијата на финансиските извештаи за 2004 година дадени како составен дел

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА
ВОЕНА БОЛНИЦА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

на овој Конечен извештај, ревизијата го утврди следното:

11.1. Неправилна примена на сметководствените политики и начела:

11.1.1. При проценувањето на системот на контрола, сметководствениот систем и софтверот за обработка на податоци во Воената болница, ревизијата го констатира следното:

- Излезните фактури кои ги фактурира Воената болница, благајничките извештаи на главната благајна се несоодветно одложени и не се во согласност со сметководствените стандарди и прифатената сметководствена практика што создава сомневање кај ревизијата дека сметководствената документација е нецелосна, некомплетна, неажурирана и не се презентира хронолошки;
- Не се обезбедуваат еднообразни и усогласени евиденции меѓу аналитичката евиденција, главната книга и искажаната состојба во Билансот на состојба на ден 31.12.2004 година и тоа: неусогласеност на прегледот на неплатени обврски кон добавувачите, прегледот на побарувањата од купувачите, сметководствената со фактичката состојбата на опремата и залихите, спротивно на Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници;
- Финансиски трансакции се обработуваат на невообичаен начин, постојат неевидентирани трансакции и слично.

11.1.2. Не е запазено начелото на парично искажување на приходите и расходите согласно Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници според кое вишокот на приходи треба да е еднаков на состојбата на паричните средства на сметката на ден 31.12.2004 година. Неприменувањето на наведеното начело има за последица почетната состојба на паричните средства на сметката од 356 илјади денари да не е искажана како приход на Позицијата трансвери - пренесен вишок на приходи во Билансот на приходи и расходи за 2004 година, ниту состојбата на паричните средства на крајот од година во износ од 185 илјади денари е искажана како вишок на приходи во Билансот на состојба на ден 31.12.2004 година.

Препораки и мерки:

1. Управителот на Воената болница да превземе конкретни мерки за устројување на контролниот, софтверскиот и сметководствен систем во одделението за сметководство со цел сметководствените трансакции да се обработуваат и контролираат точно, вистинито и сеопфатно.
2. Одделението за сметководство при Министерството за одбрана - Воената болница да постапи согласно Законот за сметководство за буџетите и буџетските корисници и начелото на парично искажување на приходите, при што вишокот на приходи над расходи на крајот од пресметковниот период да биде еднаков на состојбата на паричните средства, истиот да е искажан во Билансот на приходи и расходи и распореден во Билансот на состојба.

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА
ВОЕНА БОЛНИЦА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

11.2. Неправилности во искажување на позициите во Билансот на состојба

11.2.1. Спротивно на Законот и Правилникот за сметководство за буџети и буџетски корисници не е извршено усогласување на сметководствената со фактичката состојба на вкупните залихи во Воената болница (храна, лекови, санитарски материјали и други). Залихите на ден 31.12.2004 година во Билансот на состојба се проценети во вкупен износ од 584.234 илјади денари, а состојбата со пописот и материјалната евиденција изнесува 244.252 илјади денари. Ова има за последица нереално и необјективно прикажани позиции на залихи и извори на деловни средства во Билансот на состојба во вкупен износ од 339.982 илјади денари. Ревизијата констатира дека не е извршено усогласување на сметководствената со фактичката состојба и на опремата односно до моментот на вршење на ревизијата кусоците на опремата констатирани во Извештајот на централна пописна комисија не се евидентирани во сметководствената евиденција.

11.2.2. На Позиција материјални средства во подготовка во вкупен износ од 107.316 илјади денари искажана е пренесена состојба од минати години. Со увид во дел од документација која и беше доставена на ревизијата може да се констатира дека истите претставуваат инвестициони вложувања и набавки на опрема за потребите на Одделението за Кардиохирургија во периодот од 1999 до 2000 година кои со договор за деловно техничка соработка во 2001 година се отстапени на користење на ПЗО Филип Втори. Ревизијата утврди дека овие вложувања се ставени во употреба и истите требало да бидат пренесени на соодветните позиции од Билансот на состојба. На овие средства и вложувања не е извршен попис ниту пописната комисија за истите се има произнесено во Извештајот од извршениот попис.

Препораки и мерки:

1. Одговорните лица во Воената болница да превземат мерки и активности за почитување на законската регулатива при спроведувањето на годишниот попис, односно најмалку еднаш годишно да вршат усогласување на состојбата на средствата (имот, опрема, залихи) искажана во сметководството, со фактичката состојба утврдена со пописот на 31 декември.
2. Состојбата на позицијата материјални средства во подготовка да се пренесе на соодветните позиции од Билансот на состојбата имајќи во предвид дека истите се ставени во употреба, да се утврди нивната фактичката состојба со пописот на 31. декември и истиот да се усогласи со сметководствената состојба.

11.3. Ненаменско и незаконско користење на средствата:

11.3.1. Применувајќи ревизорски постапки за извршени трансакции во претходниот период ревизијата констатира неекономично и нерационално потрошени средства во 1996 година за набавка на опрема за производство на инфузиони раствори - Галенска лабораторија од Југомедика - Скопје во вкупен износ од 1.169.955 ДЕМ. Набавената опрема не е ставена во функција поради неизвршените дополнителни инвестирања во архитектонско-градежни работи (греење, вентилација и климатизација). Последиците од тоа што опремата не е ставена во употреба се

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА
ВОЕНА БОЛНИЦА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

повеќекратни и тоа: набавки на инфузиони раствори во периодот од 1996 до 2005 година и трошење на нови буџетски средства, овој систем е од стратешко значење со оглед на фактот што е единствен во Република Македонија и со неговото работење би се намалиле проблемите и трошоците кои се јавуваат при увозот на инфузиони раствори (транспорт, царинење и слично), со развојот на технологија и изработката на нови апарати од истата област постои можност технолошки да застари и да е неекономична за употреба.

11.3.2. Ревизијата има обврска да обелодени дека во Воената болница фирмата БПЦ од Скопје вршела одржување на компјутерскиот систем - опремата со договор од 1994 година и анекс договор од 1998 година со месечен пашален надоместок од 37 илјади денари. Имајќи ја во предвид застареноста и неефикасноста на опремата и софтверот која се одржувала, како и висина на месечниот надоместок, ревизијата е на мислење дека договорот со БПЦ кој се продолжувал 10 години, е штетен и дека Воената болница треба да обезбеди нов, ефикасен компјутерски и софтверски пакет. На почетокот на 2005 година овој договор е раскинат и се прават обиди од страна на Воената болница за набавка на нова опрема и софтвер за обработка на податоци.

11.3.3. Согласно Законот за здравствено осигурување и договорот склучен со Фондот за здравствено осигурување средствата од партиципацијата за извршените здравствени услуги се приход на Фондот. Воената болница овие средства ги евидентира како приход, а не како обврска кон Фондот. Вкупно остварените средства по основ на партиципација за 2004 изнесуваат 20.186 илјади денари, а уплатените во Фондот од страна на Воената болница изнесуваат 8.590 илјади денари. Разликата од 11.596 илјади денари не е уплатена. Ваквите разлики Воената болница и Фондот еднаш годишно ги усогласуваат со Записник. Ревизијата констатира дека Воената болница дел од овие средства во износ од 1.886 илјади денари ги има користено со рефундација за потребите на готовинското работење (материјални и патни трошоци) што е спротивно на Законот за платниот промет согласно кој учесникот во платниот промет е должен сите парични средства примени во готово по било која основа да ги уплати истиот ден, а најдоцна наредниот ден на својата сметка со што би се избегнал ризикот од манипулација со примената готовина.

11.3.4. Освен приходот од извршените здравствените услуги Воената болница остварува приход и од следните видови услуги: испитување на вода, анализи на прехранбени производи, стручни анализи за извршени мерења на микробраново нејонизирачко емитирање, продажба на материјали, издавање на сала од болницата под закуп. За овие услуги Воената болница не пресметува и плаќа ДДВ иако согласно Законот за додадена вредност истите не се ослободени од оданочување. Ваквото постапување има за ефект помал приход во буџетот на РМ по основ на ДДВ.

11.3.5. Ревизијата констатира дека дел од земјиштето - паркот околу Воената болница е издадено под закуп при што е утврдено следното:

Во април 2004 година издадено е под закуп земјиште - зелена површина од 2000 м² со склучен договор од страна на Државниот секретар на Министерството за одбрана и ТД Мирадор ДОО - Скопје по цена од 0,246 ЕУР м² нето површина или 492 ЕУР месечен надоместок зголемен со 18 % ДДВ. Со договорот е регулирано дека

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА
ВОЕНА БОЛНИЦА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

висината на закупнината ќе се надоместува во денарска противвредност со договорени инвестициони вложувања и вршење на услуги од страна на закупецот (одржување на зеленилото, саксиски култури за потребите на Воената болница и министерството, да го снабдува министерството со цветни аранжмани до висина на 20% од износот на месечната закупнина). Пресметките за извршените инвестициони вложувања и вршење на услуги треба да ги изготвува комисија составена од членови на закуподавецот и закупецот еднаш месечно.

Ревизијата констатира дека е фактуриран закуп на ТД Мирадор во септември 2004 година за цела 2003 година и за период од 01 до 09 месец 2004 година односно за период кога не бил склучен овој договор и закаснето фактурирање за 2004 година. Вкупниот износ на искажано побарување за закуп од ТД Мирадор за 2003 и 2004 година изнесува 922 илјади денари и истото не е наплатено, а Данокот на додадена вредност е пресметан и платен од страна на министерството. За ненавременото плаќање на закупот согласно договорот министерството нема пресметано затезна камата на ТД Мирадор.

Ревизијата констатира дека при фактурирањето на месечната потрошувачка на електрична енергија на ТД Мирадор ДОО од страна на Воената болница, Данокот на додадена вредност од 18% не е пресметан и истиот е на терет на Воената болница. Записникот за фактурирана електричната енергија од Воената болница се повикува на договор од 29.09.1999 година кој ревизијата не го доби на увид при што не е во можност да заклучи дали ова земјиште е издадено под закуп од 1999 година, колкава е висината на закупот и како истата е регулирана.

Од погоре посочените состојби може да се констатира дека е склучен договор за издавање на државно земјиште под закуп во сопственост на Министерството за одбрана спротивно на Законот за правата, обврските и одговорностите на органите на државната власт во поглед на средствата во државна сопственост што тие ги користат и располагаат, не е постигната транспарентност при неговото склучување, ниту пак реализацијата на овој договор била под целосен надзор и контрола на Одделението за инфраструктура при министерството во чија надлежност била реализацијата на овој договор како и формирањето на комисији за изготвување на пресметки за извршените инвестициони вложувања од страна на закупецот.

11.3.6. Со увид во начинот на примена на Законот за јавни набавки ревизијата го констатира следното:

- За набавки на средства за хигиена, канцелариски материјали и друг потрошен материјал не се спроведува постапка за јавна набавка. Дел од набавките се по пат на преговарање и непосредна спогодба повикувајќи се на итност на набавката. Ваквиот начин на набавување е спротивен на Законот имајќи во предвид дека потрошниот материјал е неопходен за секојдневното работење на Воената Болница. Ревизијата не беше во можност да го квантифицира износот за 2004 година поради слабостите на сметководствениот и софтверски систем во Воената болница.
- Со увидот во начинот и постапките за набавка на лекови, санитарски материјал, стоматолошки материјал и друг медицински материјал

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА
ВОЕНА БОЛНИЦА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

ревизијата утврди дека дел од набавките се вршат преку Секторот за логистика на министерството за кои се спроведува постапка за јавна набавка. Останатиот дел од набавките во вкупен износ од 5.523 илјади денари се спроведени по пат на непосредно договарање од страна на комисија на Воена Болница. Во текот на 2004 година за потребите на магацинот - аптека извршени се преку 80 набавки од мала вредност од повеќе од 30 добавувачи. Како причина се наведува долгиот рок на реализација на постапките за јавни набавки спроведени од Секторот за логистика при што се јавува недостаток на лекови и помошни лековити средства кои се неопходни за извршување на редовните активности на болницата. Ваквиот начин на работење упатува на ненавремено започнување и завршување на постапките за јавни набавки пропишани согласно Законот како и набавки на лекови во количини кои не соодветствуваат со реалните потреби на Воената Болница.

- Ревизијата констатира дека за изведување на градежни работи и набавка на опрема во вкупен износ од 3.191 илјади денари не се спроведени постапки за јавни набавки од страна на Секторот за логистика и тоа: реконструкција на кабинет од страна на Адинг во износ од 2.301 илјади денари, реконструкција на цевен развод за топловодно греење од страна на Енергомонтажа во износ од 595 илјади денари и набавка на греачи од МЗТ во износ од 295 илјади денари. Министерството за одбрана се повикува на член 3 од ЗЈН како и на Одлуката на Владата според кои одредбите од овој Закон не се применуваат на јавните набавки за делот кој има одбрамбен и безбедносен карактер на земјата кои се прогласени за државна тајна.
- Извршени се набавки со продолжување на рокот на договорот со Анекси на основниот договор во вкупен износ од 1.877 илјади денари и тоа од Кончар ДОО за сервисирање на разладна опрема со договор од 2000 година и рок на важност од 2 години во износ од 679 илјади денари и извршено сервисирање на лифтови од Сезал со договор од 1998 година продолжен со анекс до 2005 година во износ од 1.198 илјади денари денари.

Не почитувањето на одредбите од Законот за јавни набавки има за последица примена на необјективни критериуми за избор на најповолен добавувач, нетранспорентност при склучувањето на договорите и повластена положба на одредени добавувачи неколку години.

Препораки и мерки:

1. Да се земат на одговорност лицата одговорни за извршената набавка на опрема за производство на инфузиони раствори во вкупен износ од 1.169.955 ДМ која не е пуштена во употреба како и превземање на мерки за соодветно сместување и функционална примена на истата.
2. Согласно програмите за финансирање да се изврши набавка на нов ефикасен и економичен компјутерски и софтверски пакет за да се намалат фиксните паушални трошоци за одржување на постоечкиот застарен систем.

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА
ВОЕНА БОЛНИЦА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

3. Одговорните лица да превземат мерки за почитување на одредбите од Законот за здравствено осигурување и прибраната партиципацијата да ја уплаќаат на Фондот за здравствено осигурување како и да се почитуваат одредбите од Законот за платен промет за начин на работа со готовина, истата да се уплаќа на сметката истиот или најкасно наредниот ден со што би се избегнале ризиците од ненаменско користење на истата.
4. Да се почитуваат одредбите од Законот за додадена вредност согласно кој само здравствените услуги се ослободени од Данок на додадена вредност а за останатите услуги да се пресметува и плаќа ДДВ.
5. Министерот за одбрана да ги преземе сите неопходни мерки за отстранување на неправилностите при издавањето на државниот имот (земјиште) под закуп.
6. Одговорните лица во Секторот за логистика при министерството задолжени за вкупните набавки во министерството да ги почитуваат одредбите од Законот за јавни набавки и да преземат мерки за негова доследна примена. Да извршат реално планирање на потребите од материјали за болницата имајќи го предвид недостигот од лекови во одреден временски пресек, истите да се започнуваат и завршуваат во разумен рок.

11.4. Слабости на финансиско раководење и известување

11.4.1. Во Воената болница –Скопје не е вршена ревизија ниту е издаден било каков извештај за финансиското работење на болницата. Поради потребата за дефинирање на почетните состојби кои датираат од минати години и се пренесуваат и во 2004 година, ревизијата побара финансиска документација која ќе ја поткрепи почетната состојба на одделни билансни позиции. Голем дел од бараната документација потребна за објаснување на состојбите со голема материјалност, каде што не се јавува никаква промена во последните неколку години, ревизијата не доби. При тоа се констатира дека со Наредба од Управникот на Воената болница од 05.05.2004 година е уништен целокупниот документарен материјал со изминат рок на чување од Архивата на Ц-7, Финансии и Информатичкиот систем, со период од 1996 -1998 година. Ревизијата не се увери дека Воената болница за спроведување на оваа Наредба постапила согласно Упатството за начинот и техниката на постапување со документарниот материјал и архивска граѓа во канцелариското и архивското работење и Законот за архивска граѓа, според кои субјектот кој издвоил материјал за уништување доставува писмено барање до надлежниот Архив со Пописен лист. По извршениот увид од страна на овластени лица од Архивот, се издава согласност за уништување. Поради уништувањето на документарниот материјал ревизијата не можеше да се увери во законското и наменско трошење на средствата ниту во реалното и објективно прикажување на одделни билансни позиции.

11.4.2. Проценувајќи го ризикот и интерните контроли ревизијата констатира дека финансовото одделение во Воената болница ангажира 10 вработени лица и 2 лица со работа под договор за дело. Дел од вработените врши внесување на податоците од сметководствените документи во главната

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА
ВОЕНА БОЛНИЦА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

книга и во аналитичката евиденција, а поради застареноста и несоодветноста на програмското решение (софтверот) на сметководствениот систем, како и некомпетентноста на лицата кои го користат, не може да се обезбедат соодветни евиденции. Обработката на веќе внесените податоци е доверена на едно лице - информатичар кое кон крајот на 2004 година ја напуштило Воената болница поради што настанале потешкотии при спроведувањето на пописот на залихите, побарувањата, обврските, и изготвувањето на годишната пресметка. Оваа состојба во одделението за сметководство на Воената болница има за последица неразграниченост на надлежностите во работењето односно пристап на сортирани и обработени податоци на само едно лице, неусогласена сметководствена состојба со фактичката состојба на средствата и изворите на средствата и погрешно изготвена годишна сметка на ден 31.12.2004 година.

11.4.3. Финансовото одделение на Военa Болница не спроведува материјална евиденција на лековите и останатиите медицински материјали. Евиденција на овие залихи се врши во магацинот за лекови и медицински материјали (аптека) каде истиот се набавува и издава. Со пописот на лековите бројната состојба се усогласува со материјална евиденција на аптеката без да има увид и контрола финансовото одделение. Ваквиот систем на неразграниченост на должности не овозможува целосна контрола на залихите на лекови и остава простор за сомневање од манипулација со истите.

11.4.4. Со увид во состојбата на ненаплатените побарувања и неисплатените обврски кон добавувачите ревизијата го констатира следното:

- Наплатата на побарувањата не се следи од страна на одговорните лица, при што се губи можноста за навремено утужување,
- Во аналитичката евиденција на Воената болница искажани се вкупни побарувања од 764.248 илјади денари од Фондот за здравствено осигурување како резултат на евидентирање на сите фактури за извршените здравствени услуги што ги изготвува болницата. Од спроведениот разговор со одговорните лица во Фондот ревизијата констатира дека обврските на Фондот кон болницата се усогласуваат еднаш годишно со Записник, раководејќи се од утврдениот фиксен износ на склучен договор, а извршеното фактурирање на здравствените услуги не претставува обврска на Фондот кон Воената болница, што упатува на неусогласености меѓу двете институции и изработка на фактури од страна на болницата кои не се предмет на надомест од страна на Фондот.
- Поради проблемите со софтверскиот систем добиениот аналитички преглед на побарувањата од купувачите изнесува 782.277 илјади денари и истиот не е усогласен со состојбата искажана во Билансот на состојба во износ од 789.611 илјади денари, разликата изнесува 7.334 илјади денари. Прегледот на обврските кон добавувачите е со вкупен износ од 65.335 илјади денари, а искажаната состојба во Билансот на состојба изнесува 58.846 илјади денари со разлика од 6.489 илјади денари,
- Со увид во Извештајот од извршениот попис на пописната комисија ревизијата констатира дека попис на побарувањата и обврските не е

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА
ВОЕНА БОЛНИЦА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

направен, ниту се разгледани и анализирани состојбите со што истиот не бил предмет на верификација од одговорните лица.

По завршувањето на ревизијата преземени се одредени активности од страна на Управителот на Воената болница за надминување на наведените проблеми, за што писмено ја извести ревизијата со допис бр. 5326-1 од 03.11. 2005 година. Спроведените исправки ќе бидат предмет на проверка со наредната ревизија.

Препораки и мерки:

1. Одговорните лица во Воената болница постапката на уништување на документарниот материјал да ја вршат согласно законските прописи посебно да се води сметка за годините за кои не е вршена ревизија на финансиските извештаи од страна на Државниот завод за ревизија како и за предметите за кои се водат судски спорови.
 2. Да се воспостави целосен и сеопфатен систем на интерни контроли на сметководствениот систем на Воената болница.
 3. Да се разграничат должностите и контролата во евидентирањето на залихите на лекови и санитарски материјал меѓу аптеката и финансовото одделение на Воената болница.
 4. Одговорните лица во министерството да превземат мерки во врска со состојбите на ненаплатените побарувања од комитентите и обврските кон добавувачите, детално да се разгледа секој договор и издадена фактура за да се утврди нивната вистинитост и објективност и истите да се потврдат со пописот на 31. декември.
12. Според наше мислење, финансиските извештаи, не ја претставуваат вистинито и објективно финансиската состојба на Министерството за одбрана – сметка за приходи остварени од самофинансирачки активности - Военa болница под 31.12.2004 година и резултатот од финансиските активности за годината која завршува со тој датум согласно важечката законска регулатива.
13. Според наше мислење, поради значајноста на прашањата изнесени во точката 11 кај Министерството за одбрана – сметка за приходи остварени од самофинансирачки активности - Военa болница не е остварено законско и наменско користење на средствата во финансиските трансакции кои претставуваат државни расходи за 2004 година.
14. Со извршената ревизија на финансиските извештаи ревизијата има обврска да ги обелодени показателите и ризиците кои можат да имаат значајно влијание врз континуитетот на работењето на Воената болница и тоа:
- Министерството за одбрана - Военa болница остварува приход од Фондот за здравствено осигурување за извршените здравствени услуги врз основа на склучен договор во јули 2003 година, согласно кој Фондот плаќа за сите извршени здравствени услуги во тековниот месец за осигурениците на Фондот вкупен пашален износ од 10.000 илјади денари месечно или 120.000 илјади денари годишно. Во овој износ се пресметани трошоците за сите пружени здравствени услуги, лекови и потрошен материјал. Средствата прибрани од партипацијата на осигурените лица се приход на Фондот и Воената болница е должна да ги уплати на сметката на Фондот. Новиот договор со Фондот е склучен во јуни 2005 година и надоместокот за период од шест месеци изнесува 80.500 илјади денари од кои 64.400 илјади претставуваат фиксен дел, а остатокот од 16.100 илјади денари претставува

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА
ВОЕНА БОЛНИЦА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

променлив дел во зависност од резултатите и исполнувањето на целите утврдени со истиот договор. За 2004 година Фондот на Воената болница има дозначено вкупен износ од 114.092 илјади денари за сите извршени здравствени услуги, што не е доволно да ги покрие вкупните расходи на болницата кои заедно со расходите исплатени од Буџетот на РМ преку сметката на министерството изнесуваат 344.359 илјади денари. Во вкупните расходи не се влезени расходите исплатени по договори за дело за потребите на болницата исплатени од буџетската сметка на министерството кои се евидентирани на трошковно место на правната служба и кои ревизијата не беше во можност во точен износ да ги утврди.

- Во текот на 2004 година Военa болница има евидентирани и платени расходи кои произлегуваат од преземени, а неизмирени обврски од минати години во вкупен износ од 69.321 илјади денари што укажува на тоа дека истата не е во можност од тековниот буџет во целост да ги подмири своите обврски, а притоа и да ги обезбеди и оптималните количини на залихи (лекови, санитарски материјал и друго) потребни за редовно работење.
- Ревизијата констатира дека во 2004 година Министерството за одбрана превзема расходи (дежурства на вработените) кои во претходните години ги покривала самофинансирачката сметка на Воената болница што исто укажува на проблеми со обезбедување на сопствени извори на средства. Во текот на 2004 година исплатено е за дежурствата на вработените за месец 11 и 12 од 2003 година и за 1, 2, 3 и 4-ти месец од 2004 година, а останатите месеци се исплатени од Буџетот на РМ.

15. Од 1999 година кај Министерството за одбрана отпочнува реализацијата на Проектот – Кардиохирургија, за што ревизијата има обврска обелодени одредени состојби. Реализацијата на проектот се одвива во континуитет со следните активности:

- Започнати се инвестициони вложувања во Проектот – Кардиохирургија, без донесена одлука на Владата на Република Македонија;
- Министерството за одбрана со решенија за распоредување на средства и изменување на финансискиот план од 04.10.1999 година, 08.11.1999 година и 03.03.2000 година, пренасочило 196.667 илјади денари за реконструкција, адаптација, опремување со медицинско - технички производи и опрема на Одделението за Кардиохирургија со која раководи Д-р Жан Митрев, при што до 30.05.2000 година потрошени се вкупно 247.287 илјади денари буџетски средства;
- По извршената реконструкција на одделението за кардиохирургија, Министерството за одбрана на 09.11.2001 година склучило Преддоговор за деловно техничка соработка со директорот на Приватната здравствена организација - Филип Втори, а на 11.01.2002 година склучен е и Договор за деловно техничка соработка за период од десет години. Согласно договорот право на владение и заедничко користење на затекнатата опрема и опремата за која превзема обврска да ја набави Филип Втори, има болницата по истекот на договорот, доколку не настанат промени во сопственичката или организационата структура на болницата;
- Како основ и цел на Договорот за деловно техничка соработка се наведува Физибилити студија изработена од DMS Drezdner Management Consult од Германија која не и беше дадена на увид на ревизорите;
- Двете договорни страни не ги исполниле целосно договорените обврски во утврдените рокови, и ниедна од нив не покренала постапка за спогодбено решавање на неисполнетите обврски.

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА
ВОЕНА БОЛНИЦА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

- Покасно на 02.06.2003 година склучен е Договорот за пристапување кон долг (интерцесија), помеѓу Министерството за одбрана, ПЗО Филип Втори и фирмата Едвард Пас од Германија со кој договорните страни спогодбено утврдиле првобитниот долг од 2.583.333,40 ЕВРА кон Едвард Пас да се сведе на 256.410 ЕУР и истиот да го плати Филип Втори. По измирувањето на долгот Филип Втори може слободно да располага (користи, поправа, комплетира, отуѓува и уништува во законска постапка) со имплантанти, медикаменти, апарати, опрема и потрошен материјал наведени во спецификацијата кон фактурите. Наведените фактури не и беа дадени на увид на ревизијата, но според одредбите во договорот може да се заклучи дека се однесуваат за испорачани материјали и опрема на МО – Воена болница.
- Со анализа на сите фази од реализацијата на проектот, ревизијата не можеше да се потпре на презентираниите документи, поради недостатни докази кои ќе ја потврдат имплементацијата на одредбите од договорот.
- Имајќи ја предвид наведената состојба, како и фактот дека Министерството за одбрана не ја следи реализацијата на Договорот, ревизијата не е во можност да ја утврди вистинската состојба, поради што изразува резерва во реалноста и објективноста на извршените трансакции во врска со наведениот проект.

Овластен државен ревизор

Скопје, 29.11.2005 година

Танка Блажевска

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА
ВОЕНА БОЛНИЦА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2004 ГОДИНА**

Опис на позицијата	Образложение	во 000 Денари	
		2004	2003
Приходи			
Неданочни приходи	3.1.1.	138.070	143.876
Вкупно приходи		138.070	143.876
Расходи			
Тековни расходи			
Плати, наемнини и надоместоци	3.2.1.	5.808	7.548
Стоки и други услуги	3.2.2.	116.893	119.131
Вкупно тековни расходи		122.701	126.679
Капитални расходи			
Купување на капитални средства	3.3.1.	15.369	17.197
Вкупно капитални расходи		15.369	17.197
Вкупно расходи		138.070	143.876
Остварен вишок на приходи		0	0

Образложенијата се составен дел на финансиските извештаи

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА
ВОЕНА БОЛНИЦА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31 ДЕКЕМВРИ

Опис на позицијата	Образло- жение	во 000 Денари	
		2004	2003
Актива			
Тековни средства			
Парични средства	4.1.1.	245	357
Побарувања	4.1.2.	789.611	668.403
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции	4.1.3.	147	460
Побарувања од вработените	4.1.4.	841	841
Финансиски и пресметковни односи	4.1.5.	1	306
Побарувања од државата и други институции	4.1.6.	5	5
Активни временски разграничувања	4.1.7.	43.620	73.926
Залихи	4.1.8.	584.234	518.441
Вкупно тековни средства		1.418.704	1.262.739
Постојани средства			
Материјални средства	4.2.1.	214.816	214.410
Материјални средства во подготовка	4.2.2.	107.316	107.316
Вкупно постојани средства		322.132	321.726
Други средства			
Непокриени расходи и други долгорочни кредити и заеми	4.3.1.	3.005	3.005
	4.3.2.	155	155
Вкупна актива		1.743.996	1.587.625
Пасива			
Тековни обврски			
Краткорочни обврски спрема добавувачи	4.4.1.	58.846	83.784
Краткорочни финансиски обврски	4.4.2.	841	841
Финансиски и пресметковни односи	4.4.3.	250.057	135.932
Пасивни временски разграничувања	4.4.4.	524.894	523.896
Вкупно тековни обврски		834.638	744.453
Извори на средства			
Извори на капитални средства	4.5.1.	909.358	843.172
Вкупно извори на деловни средства		909.358	843.172
Вкупна пасива		1.743.996	1.587.625

Образложенијата се составен дел на финансиските извештаи

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА
ВОЕНА БОЛНИЦА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

ПРЕГЛЕД НА ПРОМЕНИ НА ИЗВОРИ НА КАПИТАЛНИ СРЕДСТВА ВО 2004 ГОДИНА

во 000 денари

О П И С	Државен јавен капитал	Останат капитал (запиши на материјали, резервни делови и ситен инвентар и хартии од вредност)	Вкупно
Состојба 01.01.2004 година	324.731	518.441	843.172
Зголемување по основ на:	11.972	113.229	125.201
Набавки	11.972	113.229	125.201
Намалување по основ на:	11.566	47.449	59.015
Расходување	11.566	47.449	59.015
Состојба 31.12.2004 година	325.137	584.221	909.358